

CESKA REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce: **E. N. E.**, státní příslušnost Nigérijská federativní republika, t. č. bytem PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, Kostelec nad Orlicí, zastoupený JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Plzeň, Jablonského 604/7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.4.2014 č.j. OAM-195/ZA-ZA15-P07-2013, **o udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. **Odměna advokátky** JUDr. Anny Doležalové, MBA **se určuje částkou 27.957,- Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě ve lhůtě 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 14.4.2014 č.j. OAM-195/ZA-ZA15-P07-2013 žalované Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen ČR) rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem odchodu žalobce z vlasti a podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice byly obavy z uvěznění ze strany nigerijských orgánů a z napadení a zabití ze strany jeho komunity v důsledku skutečnosti, že je gay. Žalovaný po provedeném dokazování nedospěl k závěru, že v případě žalobce se jedná o některý z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany uvedených v § 12 zákona o azylu a tvrzení žalobce ohledně jeho homosexuality vyhodnotil jako nevěrohodné s ohledem na obsah jeho výpovědí v průběhu správního řízení a na rozpory v těchto výpovědích. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný poukázal na to, že žalobce v Nigérii neměl žádný trvalý partnerský vztah, nijak svou odlišnou sexuální orientaci neprezentoval a rovněž tak během svého pobytu v České republice neudrží žádný partnerský vztah ani nenavštěvuje žádná místa pro osoby s odlišnou sexuální orientací. Žalovaný uzavřel, že žalobce není osobou odlišné sexuální orientace, a proto jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu ze dne 28.4.2014, kterou rozvedla a doplnila jemu ustanovena právní zástupkyně. V podání ze dne 23.6.2014 vymezila právní zástupkyně žalobce žalobní body tak, že žalobce vyslovil nesouhlas s nevěrohodností své výpovědi v rámci správního řízení. Výpovědi žalobce obsahují určité nejasnosti ohledně přesného určení časového období, kdy začal mít v zemi původu problémy kvůli své homosexualitě, avšak nejedná se o 20 letý rozdíl mezi uváděnými daty, jak tvrdí v odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný. Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že jeho tvrzení o potížích a incidentech zůstala pouze v obecné rovině, když naopak v rámci pohovoru v průběhu správního řízení konkrétně popsal incident, ke kterému došlo v jeho vesnici. Považuje za absurdní závěr žalovaného, že není osobou s odlišnou sexuální orientací. O této sexuální orientaci nemůže nic vypovídat skutečnost, že v Nigérii neměl žádný trvalý vztah ani to, že svou homosexualitu veřejně neprezentoval. Žalobce považuje za irrelevantní tvrzení žalovaného, že nezná přesné tresty za homosexuality a postoj římsko-katolické církve k homosexualitě, neboť tyto skutečnosti rovněž nic nevypovídají o jeho sexuální orientaci. Stejně tak irrelevantní jsou tvrzení žalovaného ohledně okolností, za kterých žalobce vycestoval do České republiky. Žalobce se proto považuje za člena sociální skupiny ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Závěrem doplnění žaloby poukázal na rozsudky Soudního dvora EU, ve kterých bylo konstatováno, že nelze požadovat skrývání sexuální identity.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 14.4.2014 č.j. OAM-195/ZA-ZA15-P07-2013, připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího a znaleckým posudkem soudního znalce MUDr. A. B. z oboru psychiatrie a sexuologie ze dne 7.10.2015, žalobcem předloženou listinou bez uvedení data, která měla potvrzovat, že je v zemi původu hledán pro porušení zákona o homosexualitě, a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s. ř. s. a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 1.7.2013 odpověděl na otázku, z jakého důvodu opustil svou vlast, to, že tak učinil dne 22.6.2013. Jeho život byl v ohrožení, protože je gay. Mohl by se dostat do vězení, a pokud by vězení přežil, zabila by jej jeho komunita. Na otázku, zda proti němu bylo vedeno trestní stíhání a z jakého důvodu opověděl, že nikoliv. O udělení mezinárodní ochrany žádá proto, že je gay, lidé z jeho komunity mu nadávali a fyzicky mu také ubližovali. Dělo se tak od roku 2000. Do vlastnoručně psaného prohlášení o důvodech podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že opustil Nigérii, protože je gay a ze stejného důvodu žádá o azyl. Z obsahu správního spisu žalovaného krajský soud dále zjistil, že v rámci správního řízení byly realizovány dne 22.7.2013 a 7.1.2014 s žalobcem pohovory k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rámci těchto pohovorů žalobce opakoval, že je gay, že si tuto skutečnost uvědomil, když mu bylo 15 let. Zacházeli s ním nesnesitelně v jeho komunitě, bili jej, zranili jej na hlavě a roztrhli mu kalhoty a sundali mu je. Z vesnice proto utekl do Lagosu, kde se ukrýval a snažil se vyhýbat svým sousedům. S vycestováním z Nigérie mu pomohl farář, který mu vyřídil i všechny doklady. Přes Nizozemí přicestoval od České republiky za pomoci „bílého muže v Praze hovořícího anglicky“. V rámci doplňujícího pohovoru dne 7.1.2014 žalobce vypověděl, že vztahy mezi gayi nejsou v Nigérii povoleny. Podobní lidé jsou státními orgány vězněni, on sám žádné konkrétní zákony nezná, ale určitě by ho uvěznili možná na 14 let. Během tohoto pohovoru byl dotazován na rozporné časové údaje ve svých výpovědích a uvedl, že během života nenavštěvoval žádné speciální kluby či místa pro osoby s homosexuální orientací ani o nich neslyšel. Přítele, ale měl. Uvedl jeho jméno s tím, že číslo na něj nemá a od doby příjezdu do ČR s ním není v kontaktu. Nebyl to, ale jeho jediný přítel. V rámci doplňujícího pohovoru byl dotazován na postoje katolické církve k osobám s homosexuální orientací a na jednotlivé incidenty napadení v Nigérii. Součástí správního spisu žalovaného jsou zprávy o zemi původu žalobce Nigérii, a to zpráva MZ USA ze dne 19.4.2013 o dodržování lidských práv za rok 2012, zpráva MV Velké Británie z ledna 2013 „Směrnice pro posuzování žádosti o azyl“, překlad vybraných částí zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie ze dne 6.4.2013, zpráva Freedom House „Svoboda ve světě 2013 – Nigérie“ z ledna 2013, informace Amnesty International ze dne 23.5.2013, Výroční zpráva Human Rights Watch 2013 – Nigérie, informace Velvyslanectví Nigérijské republiky v Praze ze dne 11.2.2013 ohledně vydávání cestovních pasů nigerijským občanům, informace MZV

č.j. 109979/2013-LPTP ze dne 6.8.2013 a informace ČTK – země světa Nigérie. Uvedené zprávy byly doplněny informací MZV ČR č.j. 98843/2015-LPTP ze dne 21.5.2015 ohledně situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, kterou při ústním jednání krajského soudu dodatečně předložila zástupkyně žalovaného. Z informace MZV ČR č.j. 98843/2015-LPTP ze dne 21.5.2015 krajský soud zjistil, že návrat neúspěšného žadatele o mezinárodní ochranu do Nigérie v případě průměrného žadatele neznamena nic víc, než návrat k běžnému životu v místních podmínkách. Nigérie nepostihuje své občany za to, že se v zahraničí pokusili získat mezinárodní ochranu. Předchozí pobyt žadatele v zahraničí nigérijské státní orgány nezajímá a není předmětem diskriminace nebo znevýhodňování.

Z informace Amnesty International ze dne 23.5.2013 krajský soud zjistil, že mimo jiné pojednává o právech homosexuálních žen a mužů, bisexuálů, transgenderových a intersexuálních osob. Ve zprávě je konstatováno, že nadále docházelo v Nigérii k porušování lidských práv osob podezíraných z toho, že mají pohlavní styk s osobami stejného pohlaví nebo mají nekonvenční genderovou identitu. Zákon o zákazu sňatků osob stejného pohlaví schválený v prosinci 2011 senátem prošel dne 13.11. druhým čtením ve sněmovně. Návrh zákona stanoví pro každého, kdo „uzavře s osobou stejného pohlaví satební smlouvu nebo občanský sňatek“, 14ti letý trest odnětí svobody. Rovněž tak informace Human Rights Watch z ledna 2013 pojednává o problémech sexuální orientace a genderové identity tak, že trestní zákon a trestní řád Nigérie trestá konsensuální homosexuální chování trestem odnětí až na 14 let. Trestní zákoník šaría v mnoha severních nigerijských republikách kriminalizuje konsensuální homosexuální chování a jako trest stanoví bití holí, uvěznění nebo ukamenování.

Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 2 odst. 8 citovaného zákona se pro účely tohoto zákona za pronásledování považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství. Za pronásledování se považuje i jednání soukromých osob podle věty první, pokud lze prokázat, že stát, strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v

jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování nebo hrozba vážné újmy zřejmě vztahuje pouze na část státu.

Zásadní a spornou otázkou a v podstatě jediným žalobním bodem bylo v této projednávané věci posouzení tvrzení žalobce ohledně jeho homosexuální identity. Žalovaný toto tvrzení jako pravdivé neuznal, zatímco žaloba ve znění jejího doplnění, závěry odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného vyvracela. Se zřetelem ke shora citovaným informacím o zemi původu žalobce Nigérii je nesporné to, že pokud by žalobce byl skutečně homosexuálně orientován, byl by v jeho případě nepochybně naplněn důvod udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) pro odůvodněný strach z pronásledování, z příslušnosti k určité sociální skupině, tedy v daném případě odlišně sexuálně orientovaných osob. Z citovaných zpráv není totiž pochybnosti o tom, že nigérijská společnost je homofobní a nesnášenlivá k osobám odlišného sexuálního zaměření, ba dokonce tyto sociální skupiny zcela veřejně pronásleduje a trestá. Na rozdíl od žalovaného, krajský soud, vycházející z důkazů obsažených ve správním spisu, nebyl jednoznačně přesvědčen o závěru žalovaného, že žalobce není homosexuálně orientovanou osobou. Při vědomí toho, že falografická vyšetření byla v posledních letech státy Evropské unie kritizována ve vztahu k žadatelům o mezinárodní ochranu, přistoupil krajský soud až po výslovném souhlasu žalobce k ustanovení znalce MUDr. A. B. z oboru sexuologie, odvětví psychiatrie a sexuologie, jehož úkolem bylo objektivizovat, zda je žalobce homosexuálně orientován. Ze znaleckého posudku tohoto znalce ze dne 7.10.2015 krajský soud zjistil, že znalec provedl u žalobce dvojí falografické vyšetření. Znalec v posudku popsal vyhodnocení prvního vyšetření tak, že u žalobce nastala nejvyšší průměrná pozitivní reakce na vyobrazení dospělých žen (+3,2), za nimi následuje průměrná pozitivní reakce na skupinu dospívajících žen (+1,8), na další skupiny podnětů byly reakce blízké nule (děti ženského pohlaví +0,6, děti mužského pohlaví -1,2, dospívající chlapci +0,4 a dospělí muži +0,4). Od aplikace druhého vyobrazení muže byl záznam během projekce silně rozkolísán, vibroval. Při pohledu do kabiny vyšetřovaného bylo zjištěno, že žalobce provádí prudké pohyby pánví připomínající kopulační pohyby. Po napomenutí s tím ustal, takže při vyšetření další sadou se tyto výkyvy již neprojevily. Znalec k tomu poznamenává, že se nabízí interpretace, zda se žalobce nesnažil uměle dosáhnout vyšší náplně penisu, aby ovlivnil výsledek vyšetření ve smyslu vyšší apetence osob mužského pohlaví. Výsledek tohoto vyšetření svědčí pro gynekofilní heterosexuálnost, tedy pro preferenci dospělých žen. Co se týče vyhodnocení sady SM, v posudku se uvádí, že nejvyšší průměrná pozitivní reakce nastala na vyobrazení heterosexuálních praktik a atraktivních žen v erotických pozicích (+3,1), zatímco průměrná reakce na vyobrazení homosexuálních praktik a atraktivních mužů byla blízká nule (+0,6). Blízké nule byly i reakce na vyobrazení heterosexuálního násilí i homosexuálního násilí. Znalec uzavřel, že toto vyšetření svědčí pro heterosexuální orientaci s preferencí dospělých žen, svědčí proti homosexuálnímu zaměření i proti diagnóze sadismu nebo patologické sexuální agresivity. Co se týče dalšího falografického vyšetření, uvedl znalec, že na rozdíl od vyšetření minulého bylo kolísání tumescence před začátkem expozice velmi bouřlivé odpovídající nejspíše umělé vyvolanými změnami způsobenými pohyby exploraanta. V kontrastu k bouřlivým výkyvům před expozicí byly reakce na předložené stimuly

velmi nízké, takže průměrná reakce na jednotlivé skupiny podnětů se lišila minimálně, a proto validita tohoto vyšetření je velmi nízká. Opět se objevily vibrující pohyby těla při expozicích mužů, kdy žalobce tvrdil, že jim nemůže zabránit. Znalec druhé falografické vyšetření hodnotí jako nedostatečně validní, neboť jej nelze použít k vyslovení diagnózy heterosexuální nebo homosexuální orientace. V závěru tohoto znaleckého posudku se uvádí, že žalobce sice podal sexuální autoanamnézu odpovídající homosexuální orientaci, ale jeho popis dosavadního homosexuálního života postrádá detailnost, jakou bychom očekávali od člověka, který má za sebou léta homosexuálního života, nebyl schopen popsat zápas o coming out apod. Žalobce přislíbil znalci poslat některé ze svých českých homosexuálních přátel, aby podali objektivně anamnestické údaje. Žádný se však v určeném termínu nedostavil ani se neozval telefonicky. Falografické vyšetření udávanou homosexuální orientaci nepotvrdilo.

Se zřetelem k citovanému znaleckému posudku dospěl krajský soud k závěru, že žalobcova homosexuální orientace nebyla objektivně prokázána. Uvedený znalecký posudek byl při jednání krajského soudu žalobci detailně přečten a přetlumočen do anglického jazyka za přítomnosti kvalifikovaného tlumočníka. Žalobce setrval na tom, že je orientován na muže, pokud jde o muže, tak jeho tělo reaguje, čímž vysvětluje své pohyby, o kterých se zmiňuje ve znaleckém posudku znalec. Nicméně žádný další důkaz soudu nepředložil ani nenavrhoval s výjimkou přípisu v anglickém jazyku, který mu opatřila a poslala údajně jeho matka a přítomný tlumočník přeložil jej takto: „Všem příslušným činitelům: Informujeme širokou veřejnost, že pan N. E.E. byl prohlášen za hledaného v rámci vlády a policie z toho, že se dopustil porušení zákona o homosexualitě. Bude-li oběť nalezena, prosím okamžitě informujte výbor, policii. Mnohokrát děkujeme. Rozdělovník: policejní komisař, tradiční vládce. Podpis a nějaká pečeť“. Přípis není datován, je opatřen nečitelným podpisem, není z něho zřejmé, kdo – který orgán jej vydal. Krajský soud proto uzavírá, že v řízení nebylo prokázáno tvrzení žalobce ohledně jeho příslušnosti k sociální skupině odlišně sexuálně orientovaných osob a že tedy nebyl zjištěn a prokázán důvod pro udělení azylu ve smyslu shora citovaného ust. § 12 písm. b) zákona o azylu.

Soud proto žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, a to dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., jelikož procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů řízení neuplatňoval.

České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť tyto náklady vznikly na tlumočném, které hradí ze zákona stát (ust. § 36 odst. 2 s.ř.s.).

Ustanovené advokátce žalobce byla přiznána odměna za zastupování žalobce v tomto řízení v celkové výši 27.957,- Kč, představující odměnu za 8 úkonů právní pomoci po 3.100,- Kč a 8 režijních paušálů po 300,- Kč v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění. S připočtením cestovného právního zástupce žalobce k jednání soudu z Prahy do

Ostravy a zpět ve výši 757,- Kč činily celkové náklady právního zastoupení žalobce 27.957,- Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 18. února 2016

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**